
האוניברסיטה העברית בירושלים

סילבוס

הולדת אומה: המקרה האוקראיני - 54646

תאריך עדכון אחרון 21-08-2022

נקודות זכות באוניברסיטה העברית: 2

תואר: מוסמך

היחידה האקדמית שאחראית על הקורס: תכנית בלימודי אירופה

השנה הראשונה בתואר בה ניתן ללמוד את הקורס: 0

סמסטר: סמסטר א'

שפת ההוראה: עברית

קמפוס: הר הצופים

מורה אחראי על הקורס (רכז): ד"ר שמואל ברנאי

דוא"ל של המורה האחראי על הקורס: Samuel.Barnai@mail.huji.ac.il

שעות קבלה של רכז הקורס: עפ"י תיאום בדוא"ל

מורי הקורס:

תאור כללי של הקורס:

לפני כ 30 שנה קמה אוקראינה כמדינה עצמאית. אולם הדרך לעצמאות הייתה ארוכה ולעתים היא נראתה כבלתי ניתנת להשגה. במשך מאות בשנים היה העם האוקראיני מחולק בין האימפריות האירופאיות הגדולות ועוד בשלהי המאה ה XIX עצם קיומו של העם הוטל בספק. ניסיונות לגבש זהות נפרדת נתקלו בהתנגדותם של שליטי האימפריות. במהלך קריסתן של האימפריה הרוסית והאימפריה האוסטרו-הונגרית נעשו כמה ניסיונות להשיג את העצמאות אך הם נכשלו. בתקופה הסובייטית כוננה הרפובליקה הסובייטית הסוציאליסטית של אוקראינית בתוך בריה"מ. אולם עצמאותה הייתה פורמלית ומוגבלת.

מטרות הקורס:

לדון באירועים מרכזיים של התקופה ולבחון את הגורמים אשר תרמו להופעתה של הזהות הלאומית האוקראינית. לנתח את הנסיבות אשר הובילו להשגת העצמאות המדינית ולהבין את כיצד המדינה הצעירה עברה את המשברים (הפוליטיים, החברתיים והדתיים) בעשורים האחרונים ומתמודדת עם הפלישה הצבאית הרוסית.

תוצרי למידה

בסיומו של קורס זה, סטודנטים יהיו מסוגלים:

לדעת את השלבים המרכזיים בהתפתחותה של ההאומה האוקראינית. להכיר את הדמויות המרכזיים אשר עיצבו אותה. לבחון את האירועים המרכזיים של התקופה הנלמדת. לנתח את המהלכים אשר הובילו למלחמה הנוכחית עם רוסיה.

דרישות נוכחות (%):

100

שיטת ההוראה בקורס: הרצאות

רשימת נושאים / תכנית הלימודים בקורס:

1. מבוא
2. הישות הקוזאקית
3. אוקראינה בעידן האימפריאלי
4. מאבק למען העצמאות: נסיבותיו, מהליכיו וכישלונו
5. אוקראינה ואוקראינים בין מלחמות העולם
6. בין אדום ולשחור: מלחמת עולם השנייה
7. אוקראינה וקריסת "האימפריה האדומה"
8. מקבלת העצמאות לאוקראינה העצמאית
9. הפלישה הרוסית: נסיבותיה ומהלכה
10. סיכום

חומר חובה לקריאה:

- Magocsi, P. R., *A history of Ukraine: the land and its peoples* (Toronto: University of Toronto Press, 2010)
- Plokhy, S., *The gates of Europe: a history of Ukraine* (NY: Basic Books, 2015)
- Smith C. M., *Ukraine's revolt, Russia's revenge* (Washington, D.C.: Brookings Institution Press, 2022)
- Subtelny, O., *Ukraine a history* (Toronto, Ont.: University of Toronto Press; 2000)

חומר לקריאה נוספת:

- Applebaum, A., *Red famine: Stalin's war on Ukraine* (New York: Doubleday, 2017)
- Bilenkyi, S., *Romantic nationalism in Eastern Europe: Russian, Polish, and Ukrainian political imaginations* (Stanford, California: Stanford University Press, 2012)
- Berkhoff, K. C., *Harvest of despair: life and death in Ukraine under Nazi rule* (Cambridge, Mass: Belknap Press of Harvard University Press, 2004)
- Miller, A. I., *The Ukrainian question: the Russian Empire and nationalism in the nineteenth century* (Budapest, NY: Central European University Press; 2003)
- Yekelchik, S., *Ukraine: birth of a modern nation* (Oxford: Oxford University Press; 2007)

הערכת הקורס - הרכב הציון הסופי :

- מבחן מסכם בכתב/בחינה בעל פה 0 %
הרצאה 0 %
השתתפות 20 %
הגשת עבודה 80 %
הגשת תרגילים 0 %
הגשת דו"חות 0 %
פרויקט מחקר 0 %
בחנים 0 %
אחר 0 %

מידע נוסף / הערות: